

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 4Ps/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718201797
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing., Mgr. Martin Bekeš
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5718201797.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom Ing. Mgr. Martinom Bekešom vo veci súdneho chránenca: G. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K.J. XXXX/XX, N., v konaní zastúpeného procesným opatrovníkom Mesto Martin, o návrhu K. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. R. XXX/XX, N. o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

r o z h o d o l :

Súd o b m e d z u j e G. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., M.. K. Č.. XXXX/XX spôsobilosť na právne úkony.

Rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony súd v y m e d z u j e nasledovne:

G. K., nar. XX.XX.XXXX nie je spôsobilý na:

- nakladanie s finančnými prostriedkami,
- právne úkony majetkovoprávnej povahy,
- uzatváranie kúpnych zmlúv, spotrebiteľských zmlúv, zmlúv o pôžičke, darovacích zmlúv alebo akýchkoľvek iných zmlúv majetkovoprávnej povahy,
- nakladanie s vlastným majetkom,
- rozhodovanie o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovanie o poskytovaní sociálnych služieb alebo pomoci,
- doručovanie alebo preberanie písomností,
- na právne úkony vo vzťahu k orgánom verejnej správy a verejnej moci.

Za opatrovníka G. K., nar. XX.XX.XXXX u s t a n o v u j e jeho dcéru K. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., M.. K. R. XXX/XX.

Opatrovník ako zákonný zástupca osoby, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, j e o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zastupovať G. K. pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilý, spravovať jeho majetok v bežných veciach. Vo všetkých ostatných veciach je potrebné schválenie súdu.

Opatrovník j e p o v i n n ý riadne a v najlepšom záujme G. K. vykonávať svoje povinnosti a dbať na pokyny súdu.

Opatrovník j e p o v i n n ý každoročne predložiť súdu vyúčtovanie o správe majetku G. K. a o jeho zdravotnom stave vždy do 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka a po skončení funkcie opatrovníka je povinný predložiť záverečný účet zo správy jeho majetku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Náhrada trov konania štátu sa n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom osobne podaným na Okresnom súde Martin dňa 17.05.2018 navrhovateľka žiadala o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony svojho otca G. K.. V návrhu uviedla, že podľa zdravotnej dokumentácie je úplne dezorientovaný, chýba mu schopnosť logickej úvahy a jeho myslenie je ovplyvnené jeho chorobnými predstavami. Trpí duševnou chorobou, ktorá nie je prechodná a v dôsledku toho nie je vôbec schopný robiť právne úkony. K návrhu pripojila kópiu lekárskej správy N.. H. X., psychiatricky zo dňa 21.09.2016 a kópiu rodného listu G. K.. V konaní navrhla ustanoviť ako opatrovníka seba a zároveň súhlasila, aby ju súd po skončení konania ustanovil za opatrovníčku nesvojprávneho G. K..

2. Okresný súd Martin uznesením č. k. 4Ps/8/2018-9 zo dňa 19.06.2018 ustanovil súdneho chránencovi procesného opatrovníka na konanie o spôsobilosti na právne úkony, a to Mesto Martin.

3. Uznesením sp. zn. 4Ps/8/2018 zo dňa 11.07.2018 súd ustanovil v tomto konaní znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) N.. K. E.. Znalkyňa dňa 13.09.2018 doručila súdu znalecký posudok č. XXX/XXXX.

4. Na pojednávanie sa neustanovil procesný opatrovník ani súdny chránenec G. K., hoci boli riadne a včas predvolaní. Procesný opatrovník svoju neúčast' neospravedlnil. Súd podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v ich neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky K. P. a súdnej znalkyne. Súdny chránenec bol vzhľadnutý v jeho domácnosti dňa 31.10.2018.

6. Zo znaleckého posudku znalkyne N.. K. E. mal súd preukázané, že G. K. trpí závažnou, forenzne významnou, duševnou chorobou, a to Multiinfarktovou demenciou. Ide o trvalý stav, ktorý nie je ovplyvniteľný liečbou do takej miery, aby došlo k zlepšeniu stavu. Dementný syndróm sa u skúmanej osoby prejavuje výrazným postihnutím pamäti - nie je schopný si zapamätať nové poznatky a z minulých udalostí má zachované len fragmenty. Svojich príbuzných, vrátane detí, nepozná. Je dezorientovaný v priestore a v čase, blúdi aj v rámci svojho bytu. Zhoršená je komunikácia s okolím, prítomné sú gnostické aj praktické poruchy, pričom chýba náhľad chorobnosti. Prítomná je deteriorácia (pokles) intelektu, výrazný je úbytok logického a abstraktného myslenia, závažné kognitívne poruchy s postihnutím oblasti plánovania a domyslenia sociálnych dôsledkov jednotlivých aktivít. Evidentná je zmena citového prežívania, výrazne sú obmedzené aktivity denného fungovania, sociálna izolácia, riziko túlania sa. Chýba samostatnosť a nevyhnutný je dohľad a pomoc druhej osoby. Znalkyňa konštatovala degradáciu osobnosti so stratou záujmov a úpadkom vyšších citov. Schopnosť menovaného ovládať a posúdiť svoje konanie je na podklade vyššie uvedenej duševnej poruchy ťažko postihnuteľná. Nedokáže domyslieť sociálne dôsledky jednotlivých aktivít, nie je schopný robiť právne úkony. Menovaný na podklade duševnej poruchy nie je schopný nakladať so žiadnymi finančnými prostriedkami, nie je schopný zaobstaráť si veci dennej potreby, ani postarať sa o svoje osobné veci. Je plne odkázaný na dohľad a pomoc druhej osoby. Z dôvodu trvalej vážnej duševnej poruchy odporučila G. K. obmedziť v spôsobilosti na právne úkony.

7. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak fyzická osoba pre duševnú chorobu, ktorá nie je len prechodná, nie je schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

8. Podľa § 27 ods. 2 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

9. Podľa § 28 OZ, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

10. Podľa § 231 písm. a) CMP, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

11. Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

12. Podľa § 240 ods. 3 CMP, rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná. Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby jej súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

13. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

14. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil a ustanoví jej opatrovníka.

15. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

16. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

17. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

18. Podľa § 277 ods. 1 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

19. Podľa § 93 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy, súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

20. Súd po zhodnotení dokazovania vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, z predloženého znaleckého posudku, z výpovedí navrhovateľky a znalkyne a listinných dôkazov rozhodol tak, že G. K. obmedzil spôsobilosť na právne úkony. Zároveň mu ustanovil opatrovníka, jeho dcéru K. P. na ochranu jeho záujmov, keďže sa nedokáže sám o seba primerane postarať vzhľadom k duševnej poruche, ktorou trpí.

21. Podľa § 151 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O trovách dôkazov, ktoré vznikli v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku súd rozhodol podľa § 151 CMP a o trovách konania podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 23 ods. 2 CMP) a nezistil žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v potrebnom počte rovnopisov (§ 362 ods. 1 prvá veta CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.